

§ 12**Riktlinje avseende lokalupplåtelse – demokrativillkor**

- Remiss från kommunstyrelsen, dnr. KS 2020/415

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Utbildningsnämnden har fått förslag till ”Riktlinjer avseende lokalupplåtelser – demokrativillkor” på remiss från kommunstyrelsen. Riktlinjerna syftar till att säkerställa att lokaler inte upplåts till någon aktör som står i strid med samhällets grundläggande värderingar om respekt för alla människors lika värde och enskildas grundläggande fri- och rättigheter. Riktlinjerna innehåller åtgärder som nämnderna ska vidta för att säkerställa demokrativillkoret, underlag till stöd för bedömning i det enskilda ärendet och förslag till skrivningar att nyttja i upplåtelseavtal.

Utbildningsförvaltningen ser överlag positivt på riktlinjernas utformning och syfte. Förvaltningen konstaterar samtidigt att förslaget innebär en mer omfattande handläggning av upplåtelser och ett ökat behov av stöd i handläggningen för att säkerställa en korrekt hantering. Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att godkänna tjänsteutlåtandet och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning, i samverkan med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet har behandlats i samverkan med den fackliga samverkansgruppen den 18 augusti 2020. Ärendet har även behandlats vid utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor vid sammanträdet den 19 augusti 2020.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Yrkande

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Kadir Kasirga (S) och Tina Kratz (V) lade fram ett eget förslag enligt nedan och yrkade bifall för detta.

3. Att utbildningsnämnden beslutar delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
4. Att därutöver anföra följande:

I förslaget till riktlinjer avseende förenings- och kulturbidrag – demokrativillkor, går att läsa att ”En förening/organisation som begår lagbrott eller använder utomparlamentariska metoder för att uppnå ett politiskt mål kan sägas motarbeta det demokratiska styrelseskicket och ska inte beviljas bidrag.”

Definitionen av utomparlamentariska aktioner är enligt Nationalencyklopedin politisk aktivitet utanför det parlamentariska systemet. Vidare går att läsa att definitionen innefattar:

”I en parlamentarisk demokrati kan det röra sig om fredliga demonstrationer, kampanjer eller andra opinionsyttringar, ibland mot parlamentariska beslut. Gränsen mellan legala och illegala utomparlamentariska aktioner kan ibland vara svår att dra. Tydligt illegala handlingar är t.ex. våldsamma aktioner och sabotage. Aktioner riktade mot det demokratiska parlamentariska systemet som sådant, t.ex. militärkupper och revolutioner, är också att betrakta som utomparlamentariska.”

Då definitionen av utomparlamentariska metoder även innefattar fredligt politiskt påverkansarbete, såsom kampanjer och andra opinionsyttringar, så innebär det att om nämnden bifaller denna skrivning så riskerar ett antal av de föreningar som idag får föreningsbidrag att inte ha rätt till dem framöver. En pensionärsorganisation har till exempel all rätt att dela flygblad och en minoritetsorganisation har rätt att bedriva opinionsarbete.

Även om vi förstår att syftet med riktlinjerna säkerligen är att tydliggöra att våld mot politiska motståndare är helt förkastligt så menar vi att denna skrivning måste förändras eller strykas då den riskerar att drabba även helt vanliga föreningar som använder sig av fredliga utomparlamentariska metoder. Vi vill till exempel påminna om att när politiska partier, från höger till vänster, delar flygblad – så är det utomparlamentariskt arbete.

Då riktlinjerna syftar till att vara ett stöd i nämndernas arbete med föreningsbidrag samt förtydliga, och stödja, nämnderna i detta arbete, så motverkar denna typ av skrivningar sitt syfte och öppnar för oklara tolkningar och godtycklighet i beslutsfattandet.

Vi vill också framhålla en del kritik som inkommit från olika verksamheter i staden. Idrottsförvaltningen framhåller i sitt remissvar att deras lokalupplåtelser består främst av korttidsupplåtelser av idrottsytor- och lokaler genom nämndens bokningssystem till föreningar, företag, förbund som privatpersoner. Och menar att riktlinjerna är framtagna med utgångspunkten i fristående förfrågningar att nyttja staden lokaler och inte är anpassade utifrån omfattande löpande upplåtelseverksamhet så som vid bokningar av idrottsytor. Vi håller med idrottsförvaltningen i detta och menar riktlinjerna behöver tydliggöra hur kontroller vid löpande omfattande upplåtelseverksamhet ska genomföras proportionerligt samt att det behöver göras åtskillnad mellan återkommande verksamhetsstöd och stöd av projektkaraktär där större belopp beviljas och där särskilda beslut krävs.

Slutligen vill vi framhålla kommentarer från fastighetskontoret som menar att det är oklart om riktlinjerna ska omfatta kontorets kommersiella verksamhet, som uthyrning till butiker som säljer barnkläder (som kan vara tillverkade av barn) men tar också exempel om uthyrning till musikkollektiv (som skulle kunna repetera och uppföra verk med odemokratiska texter) och skriver ”Kontoret bedömer det som mycket svårt att på ett effektivt sätt kunna kontrollera vandeln hos hyresgästerna i alla delar både inför och under avtalstiden. Detta skulle fordra mycket omfattande resurser och därtill en näst intill omöjlig objektiv bedömningsgrund.” Vi instämmer i fastighetskontorets bedömning och menar att riktlinjerna med bakgrund av detta och övriga synpunkter behöver tydliggöras för att vara användbara som just riktlinjer i verksamheternas löpande arbete.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med ordförandens yrkande.

Reservation

Kadir Kasirga (S) och Tina Kratz (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag.

§ 13

Sveriges museum om Förintelsen (SOU 2020:21)

- Remiss från kommunstyrelsen över slutbetänkande av Utredningen om ett museum om Förintelsen, dnr. KS 2020/830

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ”Betänkandet Sveriges museum om Förintelsen” till utbildningsnämnden. Betänkandet föreslår att ett museum om Förintelsen ska etableras. Museet ska utveckla och förmedla kunskap om Förintelsen som historiskt skeende och lyfta fram berättelser från överlevande med anknytning till Sverige.

Utbildningsförvaltningen är positiv till förslaget att etablera Sveriges museum om Förintelsen, eftersom museets föreslagna inriktning och verksamhet tydligt ansluter till skolans uppdrag och det skulle kunna fungera som en resurs för undervisningen om Förintelsen. Utbildningsförvaltningen ser positivt på att museets pedagogiska uppdrag är tydligt framskrivet i utredningen. Att den pedagogiska verksamheten kan göras enkelt tillgänglig för skolorna ser förvaltningen som överordnad frågan om museets fysiska lokalisering och organisation.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa i samråd med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet har behandlats i samverkan med den fackliga samverkansgruppen den 18 augusti 2020. Ärendet har även behandlats vid utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor vid sammanträdet den 19 augusti 2020.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande: